

Sygn. akt I C 2/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Majkowski

Protokolant : staż. Magdalena Kierniakiewicz

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2014 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. I.

przeciwko A. I.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

1. nakazuje pozwanej A. I. złożenie w terminie 30 dni od daty uprawomocnienia się niniejszego wyroku oświadczenia woli o następującej treści: „Ja A. I. przenoszę na rzecz Z. I. prawo własności udziału wynoszącego (...) w nieruchomości położonej we wsi Z. gmina W. składającej się z zabudowanych działek gruntu o powierzchni 8,3710 ha, oznaczonych numerami działek (...), dla których w Sądzie Rejonowym w Sieradzu w Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzona jest księga wieczysta Nr Kw (...), ”,

2. zasądza od pozwanej A. I. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 11.632 (jedenaście tysięcy sześćset trzydzieści dwa) złotych tytułem opłaty sądowej od uiszczenia, której powódka była zwolniona,

3. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu na rzecz adwokata P. Z. kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych powiększoną o należny 23 % VAT tj. łączną kwotę 8.856 (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej dla powódki z urzędu,

4. nakazuje pobrać od pozwanej A. I. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwotę 8.856 (osiem tysięcy osiemset pięćdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej dla powódki z urzędu.

Sygn. akt I C 2/13

UZASADNIENIE

Powódka Z. I. w pozwie wniesionym do tutejszego Sądu Okręgowego po wcześniejszym złożeniu w piśmie z dnia 12 października 2012 roku oświadczenia o odwołaniu darowizny domagała się zobowiązania pozwanej A. I. (noszącej wcześniej nazwisko F.) do przeniesienia na jej rzecz własności udziału wynoszącego (...) we własności nieruchomości oznaczonych numerami działek: (...) o łącznej powierzchni 8 ha 37 arów i 10 m⁽²⁾ opisywanych w akcie notarialnym Rep A nr (...), dla których prowadzona jest księga wieczysta nr (...). W uzasadnieniu żądania powódka wskazała, że domaga się odwołania darowizny na rzecz córki z uwagi na jej rażącą niewdzięczność. Aktów niewdzięczności powódka upatrywała w zachowaniu pozwanej polegającym nie tylko na niewłaściwym sposobie sprawowania opieki, ale wręcz agresywnym i aroganckim sposobie odnoszenia się do niej, utrudnianiu korzystania z domu, ograniczania kontaktów

z rodziną i znajomymi. Podniosła, że pozwana bezpodstawnie wzywała pogotowie ratunkowe i umieściła ją w szpitalu psychiatrycznym, w sytuacji, gdy ostatecznie okazało się, że powódka jest zdrowa psychicznie i nie wymaga takiej hospitalizacji. Nadto pozwana odebrała matce dokumenty od maszyn rolniczych i ciągnika oraz sfalszowała umowę ich darowizny. Ukryła też matce dowód osobisty. Wszystkie te okoliczności doprowadziły do tego, że powódka zmuszona była wyprowadzić się z domu, (pozew – k. 3-6).

Pełnomocnik pozwanej A. I. wniósł o oddalenie powództwa, (protokół rozprawy – k. 315v).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 22 czerwca 1998 roku na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego, przed notariuszem I. N. określonej jako umowa o zniesienie współwłasności powódka Z. I., jej córka A. I. (pozwana) i Z. S. (druga córka powódki) dokonały zniesienia współwłasności nieruchomości bez żadnych spłat i dopłat w ten sposób, że A. I. otrzymała działki o łącznej powierzchni 8,37 ha wraz z domem jednorodzinny czteroizbowy, stodołą i oborą murowanymi, a jej siostra Z. S. działki o powierzchni 1,60 ha. Jednocześnie w §5 aktu pozwana na nabytej nieruchomości ustanowiła nieodpłatnie dożywotnią służebność osobistą na rzecz Z. I., polegającą na prawie korzystania z dwóch izb w budynku mieszkalnym oraz z pomieszczeń i urządzeń przeznaczonych do wspólnego użytku, (niesporne, nadto akt notarialny Rep.A numer (...) – k.15-16).

W opisanym wyżej domu powódka Z. I. zamieszkała wraz z córką A. I. oraz wnuczką - P. F. (córką A. I.). Dom ten pozbawiony jest podstawowych udogodnień. Nie ma w nim toalety, a woda doprowadzona jest jedynie do piwnicy, na podwórku znajduje się studnia. W mieszkaniu nie ma centralnego ogrzewania, ani żadnej instalacji do rozprowadzenia ciepła, jest ogrzewane jedynie piecem kuchennym. W domu są trzy pokoje i kuchnia. Z kuchni jest wejście do pokoju zajmowanego przez powódkę oraz drugie do dwóch pokoi zajmowanych przez pozwaną i jej córkę, (niesporne).

Początkowo relacje między stronami niniejszego procesu oraz wnuczką powódki a córką pozwanej wspólnie zamieszkującymi w domu rodzinnym układały się prawidłowo. Wszyscy zajmowali się pracą na gospodarstwie, uprawą ziemi i produkcją rolną. Kobiety prowadziły wspólne gospodarstwo domowe. Powódka oprócz otrzymywanej renty podejmowała także prace dorywcze u innych gospodarzy i wszystkie pozyskiwane w ten sposób środki finansowe przeznaczała na utrzymanie wspólnego gospodarstwa domowego z pozwaną. Zmiana stosunków w tym zakresie nastąpiła dopiero w 2008 roku. Wówczas to powódka oświadczyła córce, że nie będzie już dłużej, jako jedyna pracowała. Wskazała, że jest już stara i najwyższy czas, aby to pozwana i jej córka wzięły się do pracy. Na tym tle zaczęło dochodzić między stronami do nieporozumień, które z czasem przybrały na sile i generowały wzajemne pretensje, (dowód: zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2014 roku – 00:13:31- 00:51:04 w zw. z k. 315v-316).

W dniu 23 sierpnia 2010 r. doszło do awantury pomiędzy pozwaną A. I. jej córką, a powódką. Kobiety pokłóciły się o radio, szamotały się ze sobą i wrywały sobie to urządzenie, w końcu Z. I. rzuciła nim o ścianę obory. Tego dnia pozwana A. I. szarpała i zadawała uderzenia rękami powódce, również P. F. szarpała i zadawała uderzenia rękami babce. Doszło również do incydentu pomiędzy P. F., a ciotką Z. S. (dowód: wyrok Sądu Rejonowego w sprawie II K 128/13 wraz z uzasadnieniem – k. 222-223, 266-276, zeznania świadka Z. S. – k. 119v-120v).

Konflikt między powódką, a pozwaną i jej córką nasilił się od połowy 2011r., coraz częściej dochodziło do awantur. Sporne stały się kwestie majątkowe, w tym dotyczące gospodarstwa rolnego, domu, sprzętu rolniczego. Pozwana utrudniała powódce korzystanie z domu, zamykała przed nią drzwi, wyłączała jej prąd, uniemożliwiała jej także kontakty ze znajomymi i rodziną. Utrudniała odbiór korespondencji. Od listopada - grudnia 2011r. zdarzało się, że Z. I. nocowała u sąsiadów, przychodziła też do nich po wodę, dzwoniła od nich na policję, (dowód: zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2014 roku – 00:13:31- 00:51:04 w zw. z k. 315v-316, zeznania świadków: H. G. (1) – k. 119-119v, Z. S. – k. 119v-120v, J. W. – k. 120v-121, T. C. - protokół rozprawy z dnia 18 października 2013 roku – 00:10:12 – 00:37:35 w zw. z k. 140v-141, wyrok Sądu Rejonowego w sprawie II K 128/13 wraz z uzasadnieniem – k. 222-223, 266-276).

We wrześniu 2011 roku powódka pojechała do Wydziału Komunikacji Starostwa Powiatowego w S. sprawdzić, na kogo zarejestrowany jest ciągnik i przyczepa (...) o nr rej. (...). Uzyskała informację, że jako ich właściciel figuruje A. I.. W dniu 20.09.2011 r. powódka zawiadomiła Policję o popełnieniu przez A. I. przestępstwa przywłaszczenia ciągnika rolniczego i przyczepy, (dowód: zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2014 roku – 00:13:31-00:51:04 w zw. z k. 315v-316, zeznania świadka Z. S. – k. 119v-120v, wyrok Sądu Rejonowego w sprawie II K 128/13 wraz z uzasadnieniem – k. 222-223, 266-276).

W dniu 12.12.2011 r. powódka zgłosiła także na policji, że pozwana znęcają się nad nią od 2006r. Tego też dnia ze zgłoszenia powódki w domu stron interweniowała Policja. Jako powód zgłoszenia Z. I. podała odmowę wpuszczenia jej do domu. Prośby o interwencje policji zgłaszały także pozwana i jej córka P. I.. Interwencje takie odbyły się w dniach 03.01.2012r., 16.12.2011r., ta ostatnia dotyczyła pozostawienia przez pokrzywdzoną otwartych drzwi wejściowych i oddalenia się z domu, (dowód: notatki urzędowe z interwencji policji – k. 85-96).

W dniu 27 października 2009 r. podczas czynności cywilno - prawnych w Urzędzie Skarbowym w S. A. I. przedłożyła umowę datowaną na 15.06.2009 r., z której treści wynikało, że Z. I. darowuje jej przyczepę (...) Z. o nr rej. (...), sadzarkę do ziemniaków, pług ciągnikowy dwuskibowy, brony zębowe, kultywator, rozdrabniacz do zboża (śrutownik). Umowa ta była podrobiona, zawierała podrobiony podpis Z. I. (przekalkowany z innego dokumentu, będącego w posiadaniu A. I.). Ten same podrobiony dokument A. I. przedłożyła w dniu 26.08.2010 r. w Starostwie Powiatowym w S. składając wniosek o przerejestrowanie na nią przyczepy (...) o nr rej. (...). Przyczepa (...) Z. o nr rej. (...) miała wartość 3.800 zł, sadzarka do ziemniaków - 1.300 zł, pług ciągnikowy dwuskibowy - 600 zł, brony zębowe - 600 zł, kultywator - 550 zł, rozdrabniacz do zboża (śrutownik) - 700 zł. A. I. nie chciała wydać tych rzeczy Z. I., pomimo jej wezwań, twierdziła, że są one jej własnością. Prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Sieradzu z dnia 17 stycznia 2014 roku w sprawie II K 128/13 utrzymanym następnie w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu w sprawie II Ka 94/14 A. I. została uznana za winną popełnienia wyżej opisanego czynu wypełniającego znamiona art. 284 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., (dowód: wyrok Sądu Rejonowego w sprawie II K 128/13 wraz z uzasadnieniem – k. 222-223, 266-276).

W sierpniu 2010 r. w A. I. zabrała również przechowywany w domu należący do matki dowód osobisty seria i nr ALT (...) wydany przez Burmistrza Miasta i Gminy W.. Dowód ten schowała w swoich pomieszczeniach mieszkalnych. Pomimo próśb pokrzywdzonej nie chciała go oddać. Na skutek tego pokrzywdzona zaczęła zamykać na klucz drzwi do swojego pokoju. Za czyn ten pozwana również została prawomocnie skazana wyrokiem Sąd Rejonowy w Sieradzu z dnia 17 stycznia 2014 roku w sprawie II K 128/13 utrzymanym następnie w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu w sprawie II Ka 94/14, (dowód: zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2014 roku – 00:13:31- 00:51:04 w zw. z k. 315v-316, zeznania świadków: Z. S. – k. 119v-120v, K. B. – protokół rozprawy z dnia 10 maja 2013 roku – 00:07:20-00:18:50 w zw. z k. 56-56v; M. G. – protokół rozprawy z dnia 10 maja 2013 roku – 00:18:50 – 00:30:38 w zw. z k. 56v; A. P. – protokół rozprawy z dnia 10 maja 2013 roku – 00:33:01 – 00:43:59 w zw. z k. 56v-57; wyrok Sądu Rejonowego w sprawie II K 128/13 wraz z uzasadnieniem – k. 222-223, 266-276).

Opisanym wyżej wyrokiem Sąd Rejonowy w Sieradzu uznał także, że pozwana A. I. w dniu 23 sierpnia 2010 roku w miejscowości K. Z. szarpiąc i zadając uderzenia rękami naruszyła nietykalność cielesną pokrzywdzonej Z. I. czym wypełniła znamiona przestępstwa art. 217 § 1 k.k. przy czym Sąd na podstawie art. 17 § 1 pkt. 6 kpk w zw. z art. 101 § 2 k.k. umorzył to postępowanie z uwagi na przedawnienie karalności czynu, (dowód: wyrok Sądu Rejonowego w sprawie II K 128/13 wraz z uzasadnieniem – k. 222-223, 266-276).

Na początku 2012 roku pozwana bezpodstawnie wezwała pogotowie ratunkowe do powódki i złożyła niezasadny wniosek o leczenie matki w szpitalu psychiatrycznym, (dowód: zeznania powódki – protokół rozprawy z dnia 22 grudnia 2014 roku – 00:13:31- 00:51:04 w zw. z k. 315v-316, zeznania świadka: Z. S. – k. 119v-120v, odpis postanowienia Sądu Rejonowego w Sieradzu – k.68,69).

Pismem z dnia 12 października 2012 roku powódka Z. I. złożyła oświadczenie o odwołaniu darowizny, które zostało przesłane pozwanej listem poleconym wraz z żądaniem zwrotu jej przedmiotu. Nie wywołało ono jednak oczekiwanego skutku, (dowód: pismo odwołujące darowiznę – k. 11).

Powyższy stan faktyczny, w tym relacje panujące między stronami, Sąd ustalił w oparciu o zeznania powódki oraz świadków: H. G. (2), Z. S., J. W., T. C., K. B., M. G., A. P. i D. M.. Zeznania te Sąd uznał za wiarygodne ponieważ są spójne, logiczne, wzajemnie się uzupełniają i korespondują z sobą, a pozwana mimo, że kwestionowała te zeznania nie złożyła dowodów podważających ich wiarygodność. Nadto zeznania te są zgodne z ustaleniami jakich dokonał sąd karny w sprawie II K 128/13.

Uwzględniając powyższe Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanej oraz jej córki P. F. w zakresie w jakim osoby te twierdziły, iż nigdy nie dopuściły się wobec powódki żadnej przemocy, dobrze ją traktowały i nie popełniły na jej szkodę żadnego przestępstwa. Twierdzenia te są bowiem sprzeczne z zeznaniami świadków: H. G. (2), Z. S., J. W., T. C., K. B., M. G. i A. P. oraz ustaleniami poczynionymi przez sąd karny w sprawie II K 128/13.

Sąd oddalił wnioski dowodowe strony pozwanej o przesłuchanie w charakterze świadków R. O., M. J., M. O., J. M., S. I. i A. W., bowiem świadkowie ci mieli zeznawać na okoliczności, które były podstawą ustaleń prawomocnego wyroku skazującego wydanego w sprawie II K 128/13, a które to ustalenia stosownie do treści art. 11 k.p.c. wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Podobnie Sąd oddalił wnioski strony pozwanej o przesłuchanie w charakterze świadków: J. Ł., M. S. (1) oraz M. S. (2), albowiem okoliczności na które miały zeznawać wymienione osoby nie były objęte żądaniem w przedmiotowej sprawie i dotyczyły faktów nie mających związku z przedmiotową sprawą, a zatem nieistotnych dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie uwag wskazać należy, że zawarta przez strony umowa notarialna jest w ocenie Sądu umową darowizny w rozumieniu art. 888 k.c. Wprawdzie umowa ta została nazwana jako “umowa o zniesienie współwłasności” jednakże z jej postanowień, a zwłaszcza §3 pkt a), wyraźnie wynika, że między powódką a pozwaną doszło do nieodpłatnego transferu na rzecz pozwanej udziału w współwłasności w nieruchomości oznaczonej numerami działek (...). Umowa taka zawiera niezbędne essentialia negotii umowy darowizny w rozumieniu art. 888 § 1 k.c. Darczyńca (powódka) zobowiązała się bowiem do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanej (pозwanej) kosztem własnego majątku. Przedmiotem darowizny był udział we współwłasności nieruchomości i darowizna taka została jednocześnie wykonana w chwili zawarcia umowy (por. §4 umowy). Umowa obligacyjna obejmująca zniesienie między współwłaścicielami współwłasności nieruchomości w wyniku nieodpłatnego przeniesienia przez jednego z nich udziałów we współwłasności na drugiego dotychczasowego współwłaściciela może być kwalifikowana jako umowa darowizny i w związku z tym należy do niej stosować także przepisy o możliwości odwołania darowizny już wykonanej (art. 898 § 1 k.c.) (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2009 roku w sprawie III CSK 307/08 publ. OSNC-ZD 2010/2/40).

W związku z tym należy konsekwentnie przyjąć, że przedmiotem niniejszej sprawy pozostaje żądanie przeniesienia własności udziału wynoszącego 794/1000 w opisanej pozwem nieruchomości obejmującej działki o numerach: (...) na skutek złożonego pozwanej przez powódkę oświadczenia woli.

Odnosząc się natomiast do zarzutu strony pozwanej odnośnie przekroczenia przez powódkę rocznego terminu do odwołania darowizny, aczkolwiek bez merytorycznego jego uzasadnienia, to istotnie darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia w którym uprawniony do odwołania darowizny dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego. Początkiem zatem biegu terminu określonego w art. 899 § 3 k.c. jest dzień dowiedzenia się przez darczyńcę o niewdzięczności obdarowanego. W ocenie Sądu powódka nie uchybiła temu terminowi. Każdy bowiem wypadek nagannego zachowania obdarowanego, kwalifikujący się jako rażąca niewdzięczność umożliwia darczyńcy

odwołanie darowizny i co do każdego odnosi się roczny termin z art. 899 § 3 k.c. (por. wyrok SN z dnia 15 czerwca 2010r. II CSK 68/10). Zważywszy na ciąg nagannych zachowań pozwanej wobec matki poczynając od sierpnia 2010 roku w ocenie Sądu strona powodowa dochowała formy i zachowała termin do złożenia oświadczenia.

Istota sporu w sprawie sprowadzała się do ustalenia czy zachowanie pozwanej względem powódki nosiło znamiona rażącej niewdzięczności.

Odwołanie darowizny, jako wyjątek od zasady trwałości umów, jest obwarowane spełnieniem kwalifikowanej przesłanki w postaci rażącej niewdzięczności obdarowanego wobec darczyńcy. Przepis art. 898 § 1 k.c. nie precyzuje pojęcia niewdzięczności i nie zawiera wskazówek za pomocą których można byłoby sformułować jakies generalne elementy tej niewdzięczności. W doktrynie i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że pod pojęcie rażącej niewdzięczności podpada tylko takie zachowanie się obdarowanego, polegające na działaniu lub zaniechaniu skierowanym bezpośrednio lub nawet pośrednio przeciwko darczyńcy, które oceniając rzecz rozsądnie, musi być uznane za wysoce niewłaściwe i krzywdzące darczyńcę. Chodzi tu przede wszystkim o popełnienie przestępstwa przeciwko życiu, zdrowiu lub czci albo mieniu darczyńcy, oraz o naruszenie przez obdarowanego spoczywających na nim obowiązków wynikających ze stosunków osobistych (rodzinnych) łączących go z darczyńcą oraz obowiązku wdzięczności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2000 r. II CKN 810/2000, czy wyrok z dnia 5 października 2000 r. II CKN 280/2000).

O tym czy została spełniona przesłanka odwołania darowizny rozstrzyga sąd, musi jednak w każdym wypadku uwzględnić konkretne okoliczności, po wnikliwym rozważeniu całokształtu materiału dowodowego. Ich ocena co do tego czy stanowią przejaw rażącej niewdzięczności, wymaga przede wszystkim rozważenia w świetle ogólnie przyjętych reguł zachowania, przy uwzględnieniu zwyczajów w określonym środowisku społecznym. W tym sensie kategoria „rażącej niewdzięczności” ma znaczenie obiektywne, nie zależy bowiem od odczuć darczyńcy. Przy ocenie obowiązków obdarowanego wobec darczyńcy wynikających ze stosunków osobistych (rodzinnych), jak i etycznego obowiązku wdzięczności, sąd może posiłkować się treścią art. 897 k.c. O rażącej niewdzięczności z reguły nie może być mowy gdy obdarowany dopuszcza się wobec darczyńcy działań godzących w jego dobra, ale czyni to nieumyślnie, a nawet umyślnie lecz działania te nie wykraczają poza ramy zwykłych konfliktów życiowych (rodzinnych) – (por. wyrok SN z dnia 5.10.2000r. sygn. II CKN 280/00).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy i odnosząc się do przywołanej powyżej szerokiej definicji „rażącej niewdzięczności” stwierdzić należy, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków i strony powodowej a także ustaleń wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego w sprawie II K 128/13 jednoznacznie wskazywał, iż obdarowana A. I. używała wobec swojej matki słów obelżywych, wulgaryzmów i inwektyw, jak również stosowała wobec niej przemoc, wyganiała ją z domu, pozbawiała ją dokumentów, utrudniała odbiór korespondencji oraz zabraniała spotkań z rodziną i znajomymi. Nadto niezasadnie próbowała umieścić powódkę w szpitalu psychiatrycznym. Ten cały ciąg nacechowanych ujemnie zachowań pozwanej wobec matki, niebędących konsekwencją rozdrażnienia czy też niezamierzonych uniesień, a wręcz przeciwnie nakierowanych na wyrządzenie jej przykrości czy zaakcentowanie, że nie jest już dysponentami nieruchomości, nakazuje uznać, że czyny obdarowanej, wbrew jej twierdzeniom, wykraczały poza zwykłe przypadki rodzinnych konfliktów. Zebrany materiał dowodowy i postawa pozwanej wskazują, że nie sprostала ona obowiązkowi nie tylko wynikającym stricte z wdzięczności obdarowanego, ale również obowiązkowi jaki ciąży na dorosłym dziecku wobec rodzica. Podnoszone przez pozwaną argumenty dotyczące motywów i przyczyn jej zachowania wobec matki przejawiające się głównie jak twierdziła złym zachowaniem powódki pod wpływem jej drugiej córki, nie są wystarczające dla usprawiedliwienia tego rodzaju zachowań. Podkreślenia wymaga, że pozwana obowiązana była do wdzięczności względem matki zarówno jako obdarowana jak i jako córka. Darowizny dokonano pomiędzy najbliższymi członkami rodziny, a zatem znane powinny być pozwanej cechy osobowościowe matki. Pozwana nie miała obowiązku przyjęcia darowizny, skoro jednak to uczyniła obowiązana jest do wdzięczności i lojalności wobec darczyńcy jako obdarowana i jako najbliższy krewny obciążony co do zasady obowiązkiem alimentacyjnym.

Z tych też wszystkich względów Sąd uznał, że zachowanie pozwanej wobec matki wyczerpało znamiona rażącej niewdzięczności. Było ono bowiem nacechowane ujemnie i trwało nieprzerwanie od sierpnia 2010 roku do czasu wyprowadzenia powódki. A zatem należało uznać skuteczność odwołania darowizny przez powódkę ze względu na zaistnienie przesłanki rażącej niewdzięczności, wymaganej w art. 898 § 1 k.c. i nakazać pozwanej A. I. złożenie w terminie 30 dni od daty uprawomocnienia się niniejszego wyroku oświadczenia woli o następującej treści: „Ja A. I. przenoszę na rzecz Z. I. prawo własności udziału wynoszącego 794/1000 w nieruchomości położonej we wsi Z. gmina W. składającej się z zabudowanych działek gruntu o powierzchni 8,3710 ha, oznaczonych numerami działek (...), dla których w Sądzie Rejonowym w Sieradzu w Wydziale Ksiąg Wieczystych prowadzona jest księga wieczysta Nr Kw (...),”.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu nastąpiło w myśl ogólnej reguły odpowiedzialności za wynik postępowania. Zasada ta została wprost wyrażona w art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca jest zobowiązana do zwrotu przeciwnikowi, na jego żądanie kosztów procesu. W przedmiotowej sprawie powódka zwolniona była od ponoszenia kosztów sądowych w całości i korzystała z pomocy pełnomocnika ustanowionego z urzędu. Z tego też względu na podstawie § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 ze zm.) Sąd zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu na rzecz adwokata P. Z. kwotę 7.200 złotych powiększoną o należny 23 % VAT tj. łączną kwotę 8.856 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej dla powódki z urzędu. Nadto na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398, z późn. zm.) nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu kwoty: 11.632 zł tytułem opłaty sądowej od uiszczenia, której powódka była zwolniona oraz kwotę 8.856 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej dla powódki z urzędu.

Z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.